

Rostlinolékařská praxe v okrasných rostlinách

Veřejná zeleň - zakládání a údržba

(parky, aleje, hřbitovy, zahrady -
veřejné, historické, školní,
nemocniční, soukromé aj.)

Vymezení problémů ve veřejné zeleni

Potřebné ošetření proti škůdcům a chorobám:

- 1. Mladé dřeviny do 5 let od výsadby (do stabilizovaného stavu)
- 2. Růže
- 3. Rhododendrony a azalky
- 4. Buxus
- 5. Jírovec
- 6. Výjimečné případy (zvláštní výskyt škodlivého činitele, významné dřeviny apod.)

Choroby a škůdci prodlužují dobu stabilizace

- **Dřeviny po výsadbě** – choroby a škůdci způsobující předčasný opad listí a napadající mladé větvičky (dřevo nevyzraje, namrzá, druhotné napadení atd.)

Náročné rostliny :

- **Růže** – černá skvrnitost, padlí, rez, mšice, pilatky, bejломorky, křísi , svilušky aj.
- ***Rhododendron sp.*** lalokonosec, síťnatky, mšice, padlí a molice (některé azalky), pH substrátu – vliv na choroby
- **Buxus** je nenahraditelný v historických parcích a zahradách (spec. choroby a škůdci *Cylindrocladium buxicola*, *Phomopsis sp.*, zavíječ, mera, bejломorka, sviluška, štítenka aj.)

Jírovec - zdůvodnění:

- Jírovec je neodmyslitelně spjatý s barokními parky, hřbitovy, alejemi včetně UNESCO chráněných – viz. alej LVA, město Praha
- Bez ošetření proti klíněnce jsou odumírající stromy napadané dalšími škodlivými činiteli v stále se stupňující míře (sviluška kaštanová, *Guignardia aecsulii*, padlí aj.).
- Nutno uvést do praxe nové metody i ze zahraničí.

Ostatní dřeviny se ošetřují zcela výjimečně

Výčet problémů a postupů se mění

- Nutno průběžně sledovat výskyt nových chorob, škůdců a plevelů. Buxus - před 10 lety výskyt *Cylindrocladium buxicola* a zavíječe. Jírovec - klíněnka asi před 20 lety
- Průběžně uvádět nové postupy a přípravky IPM – poskytovat kvalifikované informace.

V odborných časopisech a jiných zdrojích nejsou informace o IPM jako nedílném celku. Zpravidla uveden jen popis škodlivého činitele bez metodiky IPM).

Základní požadavky na metodiky:

- Musí splňovat zákonné požadavky včetně omezení pro specifickou zeleň.
- Postupy a uvedené přípravky musí být významně účinné na specifické choroby, škůdce a plevele
Musí upřesnit, za jakých okolností nebo v termínu je optimální přípravky nebo postupy použít včetně opakování
- Na každý škodlivý činitel musí být k dispozici několik (3 až 5) přípravků

Požadavky praxe na metodiku IPM

Metodiky musí:

- být v kontextu úrovně EU – metody, postupy i nové přípravky
- informovat o skutečné účinnosti proti specifickým škodlivým činitelům dřevin, trvalek, letniček a vlivu přípravků na jednotlivé druhy rostlin. *V metodice pro polní plodiny **informace o účinnosti pesticidů** jsou uvedené (již Metodika 2008 str. 451-461)*

Integrovaná ochrana (IPM)

- Kvalitní metodika IPM velmi omezí nutnost zásahů a zlepší efektivitu ošetření.
- Metodika pro veřejnou zeleň musí navazovat na metodiky pro producenty dřevin, trvalek, letniček, trávníků aj. V jiných zemích bývá součástí celkové metodiky.
- Odborníci v oboru musí mít průběžnou možnost konzultací, seminářů, dalšího vzdělávání.
- **Metodiky musí formulovat specializované pracoviště s možností vlastních pokusů (jako u jiných plodin) nebo přebírat metodiky z okolních zemí.**

Specifika aplikace pesticidů ve veřejné zeleni – nutnost uvedení v Metodice.

- Zpřesnění postupu aplikace v ošetřované veřejné zeleni – technické parametry aplikace, možnost vstupu do parku aj.
- Použití zmlžovačů (dávkování, úlet jíchy atd)
- Dávkování – mělo by být rozlišeno (podobně jako v metodikách v Německu) např. výškou porostu
- Kombinace přípravků (fungicidů a insekticidů)
- **Metody použití herbicidů ve veřejné zeleni**

Současný stav - chybí informace pro zahradníky

Pěstitelé nemají k dispozici kvalitní a podrobné informace o IPM.

- Nejsou průběžně uváděny nové metody, postupy a přípravky (nezájem registrantů)
- Žádná profesionální instituce se systematicky nezabývá rostlinolékařskou problematikou oboru okrasných rostlin. Musí to být pracoviště personálně i vybavením na úrovni s možností pokusů (např. MZLU) a s prostředky na tuto činnost (u dřevin nejméně na 5 let).